

stemt derfor, — give efter for det Tryk, der bringer denne Sag igjennem, som saa mange andre, og altsaa tage mine Endringsforslag under Nr. 2 og 3 tilbage.

Da Ingen optog disse Forslag, vare de saaledes bortfaldne.

B. Grichsen: Jeg har været med til at stille det Forslag, som er opført under Nr. 4, og hvortil der er stillet Underændringsforslag. Naar jeg seer den Maade, hvorpaa Capitelstarten for Diebliffet sættes, da staae Præsterne paa den ene Side som Forsvarer for Tiendeierne, og Herredsfogden paa den anden Side, efter min Formening, væsentlig som Forsvarer for Tiendehyderne. Saaledes som Udcastet nu er kommet til os, saa antager jeg, at Herredsfogden for Fremtiden vil være stillet paa den Maade, at han siger: Nu, da der er valgt en særegen Repræsentant for Tiendehyderne, finder jeg mig fritagen for længere at være deres Forsvarer, og saa passer jeg mig selv. Om og hvorvidt det nu vil lede til, at han staaer som upartist Person, eller rettere som et Nul midt imellem Parterne, saa at hans Stemme ikke faaer nogen Indflydelse, det skal jeg lade staae hen; men Muligheden er dog for, at han vil stille sig paa en af Siderne, og saa bliver det vistnok ikke længer paa de Døendes. Man har prøvet her flere Gange paa at faae en Forandring i Capitelstartens Ansættelse. Det troer jeg ligesom har sin Grund deri, at man troer paa Muligheden af, at den ikke foretages retfærdigt, og dersom det Samme i Fremtiden skulde gjøre sig gjældende, vil jeg ansee det som høist uheldigt, at man har rørt ved Sagen. — Skulde nemlig Herredsfogden for Fremtiden mere betragte sig som Repræsentant for Tiendehyderne end for Tiendehyderne, saa have vi tabt ved den foreslaaede § 1, thi da ville Dverne blive stillede i et flattere Forhold ved Capitelstartens Ansættelse end nu. Jeg troer ganske vist, at Lovforslagets § 1 kan være en Forbedring, men det kan stille sig saaledes, at hvad denne Paragraph forbedrer, det forringer § 1. Saaledes staaer altsaa Lovforslaget i og for sig for mig som Noget, der i Virkeligheden ikke vil bringe

nogen bedre Tilstand frem end den, der for Tiden er, men denne Tilstand er for mig ingenlunde tilfredsstillende. De Mangler, man væsentligt kan paapege derved, og som det flere Gange er bevist finde Sted, ligge deri, at der ved Indberetningerne tages Hensyn, som man maa sige ere aldeles uberettigede. Ganste vist findes der et Lovbud mod Sligt, men det er en Mangel ved den Maade, hvorpaa Capitelstarten nu sættes, at der aldeles ikke er forekrevet nogenstomhelst Regel for, hvilke Hensyn der skulle tages. Det er mig saaledes fuldt bekiendt, at en stor Deel af Præsterne troe sig berettigede til at tage Hensyn ikke alene til Priserne paa Sæde-Nug, men ogsaa paa Sæde-Hvede. Jeg veed ikke, om det nogen- sinde har været Tanken, at de skulle have Værettigelse hertil, men jeg føler mig overbevist om, at enhver Mand i Landet vil sige, at hvis de gjøre det, er det uberettiget. Jeg troer, at dersom man altsaa havde en Lovbestemmelse, som supplerede de nuværende Bestemmelser om Capitelstartens Fastsættelse derhen, at det udtrykkeligt sagdes, hvilke Hensyn der skulde tages, og hvilke der ikke skulde tages, kunde man nøjes med den nugjældende Lov, men det er netop det, at man mangler disse Bestemmelser, som forekomme mig at være Grund nok til at foretage Forandringer i Capitelstartens Fastsættelse. Naar man gjentagende Gange har gjort gjældende i denne Sag, at man ikke kunde udsætte Noget paa Capitelstartens Fastsættelse, fordi det var godtgjort, at Folk kunne faae mere for deres Sæd end efter Capitelstarten, da skal jeg ikke modsig det, men det beviser Ingenting. De Landmænd, der kunne sælge i store Quantiteter, kunne faae mere end Prisen efter Capitelstarten. (Stemmer: Nei, nei!) Ja, saaledes stiller det sig idetmindste efter min praktiske Erfaring, og den er ikke ringe. Derimod faae Bønderne, der kun kunne sælge en 3 til 4 Tønder eller et Læs ad Gangen, sjøndt det er ligesaa godt som Herremændens, i Reglen en 2, 3, 4 Mk. mindre pr. Tønde (Stemmer: Nei, nei!). Jo, saaledes har det idetmindste været i de Egne, som jeg kjender, og jeg tør sige, at det er ikke saa Egne i Sylland, hvor jeg har samlet disse Erfaringer. De Herrer fra Derne have maa-